

FINESTRA D'OPORTUNITAT

Canvi de rumb a Nigèria?

per Helena Cardona (@HelenaCardona)

El país més poblat i ric de l'Àfrica està en campanya electoral. El **28 de març** es celebraran eleccions en un context difícil i complex. Aquests comicis són crucials ja que podrien canviar el rumb de Nigèria. Amb una corrupció endèmica i una perillosa desigualtat entre rics i pobres, el guanyador dirigirà una jove democràcia de complicada gestió. El President **Goodluck Jonathan**, del partit *People's Democratic Party* (PDP) busca la reelecció el 28 de març, enfrontant-se per segon cop consecutiu al **General Muhammadu Buhari**, del partit *All Progressives Congress* (APC) en un clima d'inseguretat greu.

Els dos candidats no podien ser més diferents. Mentre que **Jonathan** és un polític cristià provinent del sud, i considerat com un president manipulable i populista, **Buhari** és un sever militar musulmà provinent del nord que ja s'ha presentat tres vegades a les eleccions. De fet, Buhari ja va governar amb mà dura entre el gener del 1984 fins a l'agost del 1985, després del cop d'Estat militar del desembre de 1982. Durant aquest període, Buhari va manar durament contra la indisciplina i la corrupció, però també vulnerant els **Drets Humans**.

Les eleccions arriben un pèl tard. Previstes pel **14 de febrer**, el govern va posposar-les al·legant problemes d'inseguretat a causa de **Boko Haram**, la banda terrorista que va

segrestar 200 nenes ara fa un any. A principis de febrer, Boko Haram va interrompre la campanya electoral amb uns atemptats que van causar la mort de 58 civils, i la difusió d'un vídeo on juraven obediència a l'Estat Islàmic. L'existència de Boko Haram complica molt la política nacional i internacional de Nigèria. Segons l'organització **Armed Conflict Location and Event Data Project**, la xifra de civils assassinats al 2014 per el grup terrorista supera els 6.200, i segons els càlculs de **The Guardian** de l'agost del 2014, hi ha uns 650.000 desplaçats interns. Boko Haram, que actua principalment al nord est del país ha amenaçat públicament de boicotejar les eleccions, cosa que es traduiria immediatament en una crisi regional, i causaria un greu impacte en l'economia de l'Àfrica occidental.

La qüestió del terrorisme islàmic és la principal munició del candidat de l'oposició. Des que Jonathan va arribar al poder, substituint el President **Umaru Yar'Adua** que va morir durant el seu mandat, ha estat molt criticat pel seu dèbil paper per acabar amb Boko Haram. És per això que en les últimes setmanes, Jonathan s'ha afanyat a mobilitzar l'exèrcit i a buscar l'ajuda del **Txad, Níger i Camerun**. L'endarreriment de les eleccions ha donat temps a l'exèrcit a recuperar ciutats ocupades per Boko Haram, cosa que pot jugar a favor de Jonathan. Però tot i les victòries de l'exèrcit, la societat considera que aquestes accions són insuficients i arriben tard. Sí bé els nigerians recolzen l'exèrcit, el seu recolzament no es fa extensible al president. Tanmateix, tampoc els hi acaba de fer el pes el candidat de l'oposició. De fet, molts nigerians pensen que si guanya Buhari seria com sortir del foc per caure a les brases.

Per altra banda, **Nigèria** és un dels països més vibrants culturalment. Prova d'això és la poderosa indústria cinematogràfica (només superada per Bollywood) i els grans escriptors com **Chinua Achebe**, considerat el pare de la literatura contemporània nigeriana i **Chimamanda Ngozi Adichie**, que lidera la nova fornada literària. A més, el país és una potència petrolera i té molt bons resultats en la indústria de les telecomunicacions, un dels sectors estratègics a tot el continent. Però Nigèria també és una terra de despropòsits i desigualtats: mentre que **Porsche** obria el segon concessionari del continent a Nigèria, un 60% de la població viu sota el llindar de la pobresa.

És en aquest context, i per segon vegada consecutiva, que els ciutadans tornaran a triar entre dues opcions diametralment oposades. Com va sintetitzar al gener l'autora

Chimamanda Adichie , *“Si els nigerians votessin per la simpatia, Jonathan guanyaria. És afable, poc sofisticat, i té un sentit convencional de l'humor. Buhari té un aire sever, és auster, i manté una rectitud rígida. És fàcil recordar quan al 1984 els soldats colpejaven rutinàriament als funcionaris públics. Cap dels candidats és eloqüent. A Jonathan li agrada divagar; els seus discursos sense guió deixen als oients vagament confosos. Buhari no vocalitza, les seves paraules són difícils de desxifrar. En les seves aparicions públiques, sembla incòmode no només amb el melodrama de la campanya, sinó també amb la idea de fer campanya”*. Així les coses, és difícil que la societat se senti entusiasmada per les eleccions i molts aniran a votar per un o altre sense estar-ne convençuts. Es preveu una victòria ajustada del General Buhari. Però Buhari faria bé de recordar que Nigèria és una democràcia i que els ciutadans són cada cop més conscients del seu poder en front el govern. Des de fa uns anys, els nigerians han après a manifestar-se i han vist l'impacte de la seva mobilització, i si voten a Buhari no és perquè el recolzin cegament, sinó perquè estan decebuts amb l'actual govern.

Imatge de Portada : Una nena passa per davant dels cartells de Goodluck Jonathan, el passat mes de febrer. Agència Reuters.